

Ks. dr hab. Waldemar Janiga
WSD w Przemyślu
Ul. Zamkowa 5, 37-700 Przemyśl

Przemyśl, 18.02.2024 r.

Recenzja

Ocena osiągnięć dr Anety Rayzacher-Majewskiej

w związku z ubieganiem się o stopień naukowy doktora habilitowanego

w dziedzinie nauk teologicznych, w dyscyplinie: nauki teologiczne

wykonana zgodnie z art. 221 ust. 5. Ustawy z dnia 20 lipca 2019 roku

Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2018 r. poz. 1668 ze zm.)

na podstawie Uchwały nr 303/2023 Rady Dyscypliny Nauk Teologicznych

Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego z dnia 20 listopada 2023 roku

1. Życiorys naukowy Habilitantki

Pani dr Aneta Rayzacher-Majewska urodziła się 26 lutego 1983 r. w Pruszkowie, tam też ukończyła Szkołę Podstawową im. Urho Kalevi Kekkonena (obecnie: Kornela Makuszyńskiego) oraz Liceum Ogólnokształcące im. Tomasza Zana. Po maturze rozpoczęła studia na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie na kierunku teologia, specjalność: misjologia. W roku 2006 studia zwieńczyła pracą magisterską z wyróżnieniem, napisaną pod kierunkiem ks. prof. dra hab. Kazimierza Misiaszka pt. „Poezja w katechezie przedszkolnej”. Już podczas studiów rozpoczęła posługę katechetyczną w Przedszkolu Miejskim nr 2 w Piastowie. W trakcie studiów angażowała się w działalność Koła Naukowego Katechetyków UKSW, brała udział w licznych konferencjach naukowych i podjęła współpracę z czasopismem „Katecheta”. Zaciętość naukowa i pasja badawcza zaowocowała licencjatem (2008), a następnie uzyskaniem stopnia naukowego doktora

nauk teologicznych w zakresie katechetyki (2011). Promotorem rozprawy zatytułowanej *Literatura piękna w nauczaniu religii katolickiej w szkole podstawowej* był ks. prof. dr hab. Kazimierz Misiaszek.

Pani dr Aneta Rayzacher-Majewska, po doktoracie i nawiązaniu kontaktów ze środowiskiem katechetyków w innych ośrodkach naukowych oraz zredagowaniu autorskiego pakietu edukacyjnego do religii dla klasy III szkoły podstawowej (podręcznik dla ucznia, podręcznik metodyczny i zeszyt ćwiczeń) w wydawnictwie Errata w Toruniu, już wtedy stała się osobą rozpoznawalną na gruncie katechetycznym (śp. ks. prof. Roman Murawski). Jak sama zaznaczyła: „Szczególne możliwości w tym względzie otworzyły się przede mną po zatrudnieniu mnie na stanowisku adiunkta na Wydziale Teologicznym UKSW w Warszawie. (...) W aktywności naukowej starałam się łączyć dwie specjalności teologiczne, w ramach których wyspecjalizowałam się w czasie studiów – misjologię oraz katechetykę. Z dumą mogę stwierdzić, iż jestem nieprzerwanie związana z Uniwersytetem od ponad dwudziestu lat – dokładnie od 2001 roku, więc niemal od początku jego istnienia – wpierw jako studentka i doktorantka, następnie jako pracownik (autoreferat, s. 2).

Pani dr A. Rayzacher-Majewska jako pracownik Wydziału Teologicznego UKSW w latach 2012-2023 prowadziła wykłady akademickie z katechetyki w ramach podstawowych studiów magisterskich, podyplomowego studium biblijno-pastoralnego, podyplomowego studium teologii, kursów katechetycznych oraz studiów specjalistycznych. W roku akademickim 2022/2023 były to zajęcia dydaktyczne z katechetyki dzieci, dydaktyki ogólnej, pedagogiki specjalnej, katechezy dzieci, katechezy dzieci i młodzieży oraz zajęcia poświęcone dokumentom katechetycznym i praktykom zawodowym. A także prowadzone w języku angielskim moduły: dokumenty katechetyczne i katecheza dzieci (Autoreferat, p. 5.).

2. Ocena osiągnięcia naukowego wynikającego z art. 219 ust.1 pkt 2 Ustawy z dnia 20 lipca 2028 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2021 r. poz. 478 z późn. zm.).

a) Monografia *Katecheta jako animator misyjny*

Habilitantka jako osiągnięcie naukowe będące podstawą postępowania habilitacyjnego przedstawiła monografię naukową *Katecheta jako animator misyjny*,

Wydawnictwo Naukowe UKSW, Warszawa 2022, ss. 280. Publikacja liczy 280 stron i składa się ze spisu treści, wykazu skrótów, wstępu, trzech rozdziałów, zakończenia i bibliografii.

Praca składa się z trzech rozdziałów:

1. Działalność misyjna Kościoła,
2. Misyjne aspekty formacji katechetycznej,
3. Możliwości animacji misyjnej.

W rozdziale pierwszym Autorka ukazała kluczowe kwestie zawarte w posoborowym nauczaniu Kościoła związane z misyjną działalnością ad gentes. Omówiła właściwe rozumienie misji, ich teologię, a także podkreśliła ściśle powiązanie misji z wyznawaną wiarą. To rzeczywistość "wręcz wynikająca z niej – potwierdzająca tę wiarę i ubogacająca ją" (Wstęp, s. 12). W kolejnym podrozdziale, nawiązując do wcześniejszej kwestii, Habilitantka opisała odpowiedzialność za misje, która jest odpowiedzialnością powszechną, ale zróżnicowaną. Zaprezentowane zostały podstawy tej odpowiedzialności, jej powszechność, rozróżniając przy tym zadania spoczywające na poszczególnych grupach wiernych. W tym kontekście podkreślono wyjątkowość odpowiedzialności osób posłanych na misje (tzw. powołanie misjonarskie), odmienne od tego, które dotyczy wszystkich ochrzczonych, jednak ściśle z nim powiązane. W trzecim paragrafie wiążąc refleksję misjologiczną z katechetyką, zostało ukazane jedno z sześciu zadań katechezy, a mianowicie wprowadzenie do misji (*DOK*, 1997). Wyjaśniono jego prawidłowe rozumienie, a także podjęto refleksję nad aktualnością zadania w kontekście nowego *Dyrektorium o katechizacji* (2020), w którym nie wyszczególniono tego zadania katechezy. Rozważania tej materii rozszerzono o refleksję dostępną w dotychczasowych publikacjach katechetycznych. Przeanalizowano również związek misyjnego zadania z pozostałymi zadaniami katechezy, zgodnie z wytycznymi dokumentów katechetycznych podkreślających wewnętrzny związek wszystkich zadań i konieczność ich łącznego traktowania.

W rozdziale drugim *Misyjne aspekty pracy katechetycznej* pani dr Aneta Rayzacher-Majewska omówiła trzy obszary dotyczące kolejno: formacji podstawowej, formacji permanentnej oraz Papieskich Działań Misyjnych. W ramach formacji podstawowej została przybliżona misjologia jako przedmiot wykładany w ramach

studiów wyższych. W kolejnych dwóch paragrafach osobno Autorka przybliżyła formację osób świeckich oraz księży i osób konsekrowanych. W czwartym paragrafie poświęcono sporo miejsca roli akademickich i studenckich kół misyjnych, by określić ich rolę w formacji misyjnej przyszłych katechetów.

Dalsze rozważania Habilitantki koncentrują się na formacji permanentnej, do której zobowiązani są wszyscy katecheci. Podkreślono własne starania o doskonalenie zawodowe, omawiając szczegółowo potrzebę i możliwości samokształcenia. W ostatnim podrozdziale działalność Papieskich Dzieł Misyjnych, adresowana w swych założeniach do szerszego grona odbiorców, przedstawiona została jako istotna propozycja w ramach kształcenia permanentnego katechetów. Zaprezentowano ofertę zgromadzeń misyjnych, publikacje tematyczne, środki przekazu i nowoczesne technologie oraz życiorysy świętych i błogosławionych, którymi mogą inspirować się katecheci.

Trzeci rozdział książki jest ukierunkowany praktycznie i stanowi merytoryczną ocenę dostępnych możliwości animacji misyjnej. Najpierw rozważono możliwości oferowane przez parafię. Następnie ze względu na dobrą frekwencję uczniów na lekcjach religii wskazano także na szkołę i w ramach jej na możliwości animacji misyjnej. Po szczegółowej analizie aktualnych programów nauczania religii okazało się, iż zawarte w nich treści misyjne stanowią wystarczający motyw zajmowania się misjami w toku lekcji religii. Dodatkowo wskazano na możliwości działania misyjnego w szkole uwzględniając korelację z edukacją szkolną oraz działalność szkolnych kół misyjnych i wolontariackich. W ostatnim podrozdziale Autorka ukazała misyjny wymiar obchodów roku liturgicznego. Z jednej strony zebrała istniejące już dobre praktyki w zakresie misyjnego przeżywania wybranych uroczystości, świąt, wspomnień i okresów liturgicznych, z drugiej zaś, starała się ukazać obchody roku liturgicznego jako źródła inspiracji dla działań katechetów - animatorów misyjnych. Zaprezentowano tzw. uprzywilejowane okresy zaangażowania na rzecz misji, wskazując przy tym wszelkie możliwości zastosowania gotowych rozwiązań oferowanych przez instytucje zajmujące się misjami, jak również autorskie inicjatywy, które mogą być podejmowane przez katechetów aspirujących do bycia animatorami misyjnymi.

b) Ocena monografii habilitacyjnej

Papież Franciszek w adhortacji apostolskiej „*Evangelii gaudium*” przypomina, że „jest sprawą żywotną, aby Kościół, przyjmując wiernie wzór Mistrza, wychodził dzisiaj głosić Ewangelię wszystkim ludziom, w każdym miejscu, przy każdej okazji, nie zwlekając, bez niechęci i bez obaw. (...) „Kościół «wyruszający w drogę» stanowi wspólnotę misyjną uczniów, którzy przejmują inicjatywę, włączają się, towarzyszą, przynoszą owoc i świętują. «*Primerear* — to przejąć inicjatywę»: zechciejcie wybaczyć mi ten neologizm. Wspólnota ewangelizacyjna doświadcza, że to Pan podjął inicjatywę, że On sam nas umiłował (por. *1 J 4*, 10) i dlatego wie, jak kroczyć naprzód i dotrzeć na rozstaje dróg, by zaprosić wykluczonych. Żywi nieprzebrane pragnienie ofiarowania miłosierdzia jako owoc doświadczenia nieskończonego miłosierdzia Ojca i jego dynamicznej, wszystko ogarniającej mocy. Odważmy się trochę bardziej przejąć inicjatywę! (...) Wspólnota ewangelizacyjna staje się zatem gotowa, by «towarzyszyć». Towarzyszy ludzkości we wszystkich jej doświadczeniach, także tych dotkliwych, nierzadko długotrwałych. Wie, co znaczy długo czekać, i zna wytrwałość apostolską. Ewangelizacja wymaga cierpliwości i uwzględniania ograniczeń. Wierność wobec daru Pana w głoszeniu Dobrej Nowiny przynosi owoce. (...) W końcu, radosna wspólnota ewangelizacyjna potrafi «świętować». Obchodzi i świętuje każde małe zwycięstwo, każdy krok naprzód w ewangelizacji” (nr 23-24). Droga do świętowania jest niekiedy daleka dlatego, dodaje papież Franciszek: „Mam nadzieję, że wszystkie wspólnoty znajdą sposób na podjęcie odpowiednich kroków, aby podążać drogą duszpasterskiego i misyjnego nawrócenia, które nie może pozostawić rzeczy w takim stanie, w jakim są. (...) Bądźmy we wszystkich regionach ziemi w «permanentnym stanie misji» (nr 25).

Monografia dr Anety Rayzacher-Majewskiej *Katecheta jako animator misyjny* podpowiada, motywuje i ukierunkowuje odważne działania by, tak, jak wzywa papież Franciszek, „trochę bardziej przejąć inicjatywę”. Stąd też temat monografii jest bardzo aktualny ze względów duszpasterskich, katechetycznych, poznawczych, a nade wszystko naukowych. Został opracowany w sposób wieloaspektowy i wyczerpujący. Monografia wnosi ważny wkład w rozwój badań teologicznych i katechetycznych nie tylko w Polsce.

Ogólna wartość merytoryczna monografii polega na tym, że przypomina naukę Kościoła na temat misji ad gentes i odpowiedzialności za nie, daje wiedzę uporządkowaną i możliwość zastosowania wniosków w praktyce katechetycznej, a także w dalszej refleksji naukowej. Jest to cenne bowiem dziś dostrzega się coraz częstsze odchodzenie od tej nauki i stosowanie terminologii w sposób nieuporządkowany.

Kwestie merytoryczne nie tylko, że nie budzą zastrzeżeń, ale zostały ukazane przez Habilitantkę w sposób kompetentny, z rozległą znajomością działalności misyjnej Kościoła, formacji katechetycznej, duszpasterstwa misyjnego w parafii, procesu katechetycznego realizowanego w warunkach szkolnych, programu nauczania religii i misyjnych aspektów roku liturgicznego. Walorem tej publikacji jest niewątpliwie ukonkretnienie wiedzy o misjach i działalności misyjnej w posłudze katechetycznej, duszpasterskiej i edukacyjnej, a szczególnie w formacji i zaangażowaniu katechetów jako inicjatorów i promotorów wspierania misji, poprzez budzenie świadomości wśród katechizowanych, rodziców i pedagogów.

Monografia dr Anety Rayzacher-Majewskiej stanowi oryginalne studium katechetyczne i misjologiczne, jest interesująca dla katechetyków i misjologów, katechetów i duszpasterzy, ale myślę, że również dla rodziców i nauczycieli, w ogóle dla wszystkich, którzy chcą czynić Kościół bardziej misyjnym.

Podsumowując ocenę merytorycznego wymiaru recenzowanej rozprawy, można odpowiedzialnie stwierdzić, że cechuje ją rzetelność, merytoryczna poprawność oraz realizm katechetyczny, pastoralny i edukacyjny. Podjęte zagadnienia zasługują na uwagę wszystkich interesujących się misjami, którym po Soborze Watykańskim II brakowało dotychczas dobrze opracowanego wymiaru misyjnego katechezy, przede wszystkim realizacji katechetycznego zadania wprowadzenia do misji. Wszystkie merytoryczne części dysertacji są przemyślane, starannie opracowane i solidnie udokumentowane. Autorka zaprezentowała bardzo dobry poziom znajomości analizowanej problematyki i włożyła wiele pracy w napisanie dysertacji.

Publikacja dr Anety Rayzacher-Majewskiej spełnia również podstawowe kryteria formalne. Posiada jasny i jednoznaczny tytuł, który dookreśla obszar badawczy.

„Temat katechety jako animatora misyjnego jest założeniem odnoszącym się do stanu faktycznego – fundamentalnych kwestii z zakresu katechetyki, wytycznych związanych z formacją katechetów oraz elementów treściowych obowiązujących programów katechetycznych. W znacznej mierze odnosi się również do misjologii, z perspektywy której określone są kluczowe kwestie związane z misyjną działalnością Kościoła³. Poza opisem obecnej sytuacji – i w nawiązaniu do niego – w opracowaniu pojawi się próba uzasadnienia słuszności oczekiwania, aby katecheci w ramach realizowanej posługi słowa pobudzali uczniów do wspierania misji. Zostaną również sformułowane postulaty odnośnie do takiego przygotowania katechetów, aby w swej pracy chętniej i bardziej efektywnie podejmowali różnorakie formy animacji misyjnej – nie tyle jako dodatkową aktywność, ile jako zadania wynikające z katechetycznego posłannictwa” (s. 11). A zatem zarówno problem, jak i problematyka pracy określająca jej strukturę, zostały skonstruowane poprawnie i trafnie. Wypracowana struktura odznacza się przejrzystym i wyczerpującym układem rozdziałów i paragrafów.

Aby wyjaśnić przedstawiony problem badawczy i odpowiedzieć na pytania badawcze w opracowaniu posłużono się metodą analizy dokumentów, literatury oraz innych materiałów o charakterze źródłowym i metodą syntezy, która umożliwiła dokonanie syntetycznego opisu sytuacji i potrzeb w zakresie włączania się przez katechetów w działania na rzecz animacji misyjnej.

Na podkreślenie zasługuje nie tylko podjęty problem, ale także sposób jego rozwiązania. W tym zakresie recenzowana dysertacja stanowi znaczące osiągnięcie badawcze. Przeprowadzone analizy w pracy są wielowątkowe, zwarte, logiczne i dobrze oddają treści dotyczące katechety, który z natury rzeczy powinien być animatorem na rzecz misji. Świadczą też o bardzo dobrym opanowaniu warsztatu badawczego.

Przypisy w recenzowanej rozprawie wykonane w systemie przecinkowym są poprawne i konsekwentnie stosowane. Terminologia, którą Habilitantka posługuje się w pracy, jest zgodna z obowiązującą w literaturze przedmiotu. Monografia charakteryzuje się komunikatywnym i precyzyjnym językiem naukowym, poprawnym pod względem stylistycznym.

Reasumując, nie tylko wymiar merytoryczny, ale również formalny zasługuje na najwyższą ocenę. Przedstawiona do recenzji publikacja prezentuje bardzo dobry poziom

naukowy. Jestem przekonany, że zarówno wysiłek Autorki, jak i uzyskane przez nią rezultaty, zasługują na uznanie środowiska naukowego.

Słusznie zauważyli recenzenci, że jest to praca od dawna oczekiwana, ponieważ „brak było całościowego opracowania służącego katechetom i pomagającego odkryć nowe płaszczyzny powołania” (ks. prof. J. Górski), a jednocześnie stanowi „wkład cennej refleksji, ze swej natury teoretycznej, ale z bardzo konkretnym przełożeniem na praktykę” (bp dr hab. W. Osiał).

3. Ocena aktywności naukowej realizowanej w „więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej” (Art. 219. Ust. 1.pkt 3)

Pani dr A. Rayzacher-Majewska jest naukowcem mającym w swoim dorobku współpracę z innymi uczelniami w Polsce. Od roku akademickiego 2016/2017 wykłada katechetykę w Wyższym Seminarium Duchownym Księży Palotynów w Ołtarzewie (realizowane moduły: katechetyka fundamentalna, katechetyka formalna, katechetyka materialna, seminarium naukowe z katechetyki). W latach 2018-2020 prowadziła także zajęcia w Wyższym Seminarium Duchownym Diecezji Płockiej podejmując tematykę katechezy osób o specjalnych potrzebach edukacyjnych. W roku akademickim 2022/2023 poprowadziła zajęcia dydaktyczne w wymiarze 2 godzin na temat organizacji pracy kancelarii parafialnej w Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Śląskiego. W dorobku naukowym Habilitantki znajdują się także zajęcia dydaktyczne przeprowadzone w 2023 roku w Archidiecezji of Chicago – Departament of Parish Vitality and Mission w wymiarze 12 godzin z zakresu: misja i wizja katechetyczna; gotowość do podjęcia przesłania katechetycznego; metody katechetyczne; prowadzenie zajęć w klasie. Na uznanie zasługuje również tutoring zrealizowany w ramach projektu *Katecheta – człowiek z klasą* (UKSW, Wyższe Seminarium Duchowne Diecezji Łomżyńskiej, Wyższe Seminarium Duchowne Ojców Franciszkanów w Łodzi-Łagiewnikach) oraz szkolenie *Wizualizacja w kształceniu akademickim* (25.10.2020 MS

Teams) przeprowadzone dla pracowników UKSW w ramach Tygodnia Jakości Kształcenia.

4. Pozostała aktywność naukowo-badawcza i organizacyjna

Dr Aneta Rayzacher-Majewska po uzyskaniu stopnia doktora, opublikowała 18 rozdziałów w monografiach naukowych (kolejne trzy są w druku): *Odmienny wzorzec rozwoju dzieci z zespołem Aspergera jako wyzwanie dla nauczycieli*, w: *Ból i cierpienie – ognisko światła i ciemności. Problemy rozwojowe wieku dziecięcego*, t. 10, red. D. Pater, Warszawa 2023, s. 149-163; *Serce przykazań – przykazanie miłości*, w: *Dziesięć słów. Aktualność nauczania św. Jana Pawła II w 30. Rocznicę IV Pielgrzymki do Ojczyzny*, red. R. Mazur, Kielce 2021, s. 411-436; *Przygotowanie studentów do pracy w charakterze nauczycieli religii*, w: *Catechesis, familia, parochia et schola. Opuscula Ioanni Szpet Septuagenario dedicata*, red. M. Goglik, Poznań 2020, s. 133-148; *Radość w misji katechety*, w: *Owoce Ducha Świętego w misji katechety*, red. J. Kowalczyk, Legnica 2020, s. 29-45; *Jak przeprowadzić pomiar dydaktyczny z religii?*, w: *Wokół nowej podstawy programowej i programu nauczania religii*, red. A. Bałoniak, Częstochowa 2020; *Katechetyczne walory literatury dla dzieci*, w: *Za łaską Boga jestem tym, czym jestem (1 Kor 15,10). Refleksja naukowa ks. prof. Kazimierza Misiaszka SDB jako inspiracja dla młodych teologów*, red. A. Rayzacher-Majewska, M. Butkiewicz, Warszawa 2019; *Rozeznanie w pedagogice*, w: *Sz. Drzyżdżyk, M. Gilski, Rozeznanie. Przeszłość, terażniejszość, przyszłość*, Kraków 2019, s. 407-438; *Rola wycieczek w wychowaniu patriotycznym*, w: *Wychowanie patriotyczne*, red. P. Goliszek, Lublin 2018, s. 205-220; *Znaczenie wspólnoty w życiu rodziców dziecka z niepełnosprawnością*, w: *Nieoceniona wartość osoby. 25 lat wspólnoty Wiara i Światło w Bochni*, red. A. Jasnos, L. Opiela, Lublin 2018, s. 131-142; *Asy z klasy - młodzież z zespołem Aspergera na lekcjach religii*, w: *Duszpasterstwo młodzieży w Polsce wobec współczesnych przemian*, red. T. P. Ochotny, M. Tutak, T. Wielebski, Warszawa 2018; *Katechetyczne nadzieje wobec reform oświaty*, w: *Idźmy naprzód z nadzieją! Katechetyczne aspekty reformy oświaty*, red. J. Kowalczyk, A. Rayzacher-Majewska, Legnica 2017; *Twórczość katechetyczna ks. Wincentego Zaleskiego SDB i jej aktualność w dzisiejszej katechezie*, w: *Salezjańska ars educandi*, red. K. Kmiecik-

Jusięga, B. Stańkowski, Kraków 2016; *Katechetyczny wymiar animacji misyjnej w parafii*, w: *Katecheza w parafii*, red. M. Zając, Lublin 2016; *Wychowawcze zadania katechezy w szkolnym nauczaniu religii*, w: *Nauczanie religii w szkole w latach 1990-2015 wobec zadań katechezy*, red. A. Rayzacher-Majewska, R. Bednarczyk, Warszawa 2015; „*Geniusz kobiety*” i jej rola w nauczaniu Jana Pawła II, w: *Osoba w rodzinie. Perspektywa Jana Pawła II*, pr. zbior., Kraków 2015; *Rola katechezy w kształtowaniu świadomości misyjnej katechizowanych. Co katecheta może uczynić dla animacji misyjnej?*, w: *Radość Ewangelii źródłem misyjnego zapału. IV Krajowy Kongres Misyjny*, pr. zbior., Warszawa 2015; *Możliwości wychowawcze tzw. "godzin karcianych"*, w: *Wychowanie w szkole: od bezradności ku możliwościom*, red. R. Chałupniak i in., Opole 2014; *Podwoje wiary - katecheza dzieci*, w: *Catechetica porta fidei*, red. A. Kiciński, Lublin 2012.

Kandydatka do habilitacji opracowała również 7 haseł leksykograficznych: *Animacja misyjna w katechezie*; *Czasopismo „Studia Katechetyczne”*; *Dostosowanie wymagań edukacyjnych na lekcjach religii*; *Edukacja domowa a katecheza*; *Katecheza osób z zespołem Aspergera*; *Myślenie wizualne w katechezie*; *Radość w katechezie*; w: *Leksykon katechetyczny*, red. J. Kochel, J. Kostorz, Kielce 2022.

Ponadto pani dr Aneta Rayzacher-Majewska w swoim dorobku posiada również współredakcję trzech monografii naukowych, w których zamieściła również swoje autorskie rozdziały: *Za łaską Boga jestem tym, czym jestem* (1 Kor 15,10). Refleksja naukowa ks. prof. Kazimierza Misiaszka SDB jako inspiracja dla młodych teologów, red. A. Rayzacher-Majewska, M. Butkiewicz, Warszawa 2019; *Idźmy naprzód z nadzieją! Katechetyczne aspekty reformy oświaty*, red. J. Kowalczyk, A. Rayzacher-Majewska, Legnica 2017; *Nauczanie religii w szkole w latach 1990-2015 wobec zadań katechezy*, red. A. Rayzacher-Majewska, R. Bednarczyk, Warszawa 2015.

Habilitantka jest także autorką 25 artykułów naukowych (cztery kolejne, w tym trzy w języku angielskim są zgłoszone do redakcji) oraz 9 sprawozdań: M. Maciejewska, J. Cukras-Stelągowska, A. Rayzacher-Majewska, *Female role models in school religious education and their perception by female students in the final years of secondary schools*, „British Journal of Religious Education”, Published online: 29 Nov 2023, <https://doi.org/10.1080/01416200.2023.2287402>; *Współpraca nauczycieli*

religii na rzecz uczniów w spektrum autyzmu, „Edukacja” 2023, s. 79-86; *Aktualność refleksji katechetycznej* ks. prof. Jana Charytańskiego, „Studia Katechetyczne” 18(2022), s. 27-42; *Katecheza a kultura według nowego Dyrektorium o katechizacji*, „Lumen Gentium. Zeszyty Misjologiczne” 2(2021), s. 20-53; *Zadania katechezy w dyrektorjach z lat 1971-2020*, „Studia Katechetyczne” 17(2021), s. 59-80; *Biuletyn katechetyczny*, „Collectanea Theologica” 4(2020) (współautor – autorstwo tekstów: *Projekty katechetyczne na Wydziale Teologicznym*, s. 148-150 oraz: *Za łaską Boga jestem tym, czym jestem. Refleksja naukowa* ks. prof. Kazimierza Misiaszka SDB jako *inspiracja dla młodych teologów* – s. 152-153); *Nauczanie religii w szkole wobec rzeczywistości cyfrowej*, „Studia Katechetyczne” 16(2020), s. 45-56 (współautor ks. dr. R. Mazur); *Nauczyciele religii wobec rzeczywistości cyfrowej*, „Studia Katechetyczne” 16(2020), s. 93-103; *Katecheta wymagający – rola wymagań w posłudze katechetycznej*, „Studia Elckie” 4(2020), s. 453-468; *„Dyrektorium katechetyczne Kościoła katolickiego w Polsce” z roku 2001*, „Studia Katechetyczne” 13(2017), s. 51-64; *Nauczanie religii w edukacji domowej*, „Studia Katechetyczne” 12(2016); *Biblioterapia w życiu i pracy katechety*, „Katecheta” 2(2016); *Katecheza przedszkolna w perspektywie 50-lecia*, „Warszawskie Studia Pastoralne” 2016; *Prawda i miłosierdzie w katechezie młodzieży*, „Studia Elckie” 18(2016); *Przybysze z innej planety – Zespół Aspergera*, „Katecheta” 12(2015); *Katechetyka w przestrzeni edukacyjnej*, „Katecheta” 7-8(2015); *Jak wykorzystać narzędzia cyfrowe w procesie wychowania? Propozycja dla dzieci i młodzieży?*, „Collectanea Theologica” 4(2015), s. 224-229; *Miłosierdzie jako kategoria formacji w nauczaniu religii w klasach I-III szkoły podstawowej (na przykładzie wybranych podręczników)*, „Edukacja. Teologia i Dialog” 10(2014); *Wspomagająca rola czasopism katolickich w wychowaniu w wierze dzieci*, „Studia Pastoralne” 2014; *Z Dobrą Nowiną wśród "tweetów" i "lajków" - media społecznościowe wsparciem dla duszpasterstwa młodzieży*, „Warszawskie Studia Pastoralne” 2(2014); *Katechetyka w ATK i UKSW*, „Studia Theologica Varsaviensia” 1(2013); *Zastosowanie pieśni i piosenki w katechezie*, „Katecheta” 6(2013); *Wychowawczy wymiar uczestnictwa w Papieskim Dziele Misyjnym Dzieci*, „Zeszyty Formacji Katechetów” 3(2012); *Wychowanie religijne w rodzinie*, „Zeszyty Formacji Katechetów” 2(2012).

Wyszczególnione teksty zostały opracowane rzeczowo i poprawnie od strony naukowej. Treści w nich zawarte, są zróżnicowane i wielowątkowe, cechują się jasnym i spójnym przekazem katechetycznym i pastoralnym, świadczą o szerokich zainteresowaniach Habilitantki w jej twórczości naukowej. Koncentrują się wokół katechezy dzieci, związków misji i katechezy, formacji katechetów oraz pracy z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Artykuły dotyczą też katechezy młodzieży, wybranych zagadnień z historii katechezy i katechetyki szczegółowej.

Analiza wymienionych publikacji potwierdza dużą wiedzę pani dr A. Rayzacher-Majewskiej z teologii, zwłaszcza katechetyki, misjologii i teologii pastoralnej, a także z pedagogiki, psychologii oraz z innych dziedzin nauki, z których powinien czerpać wiedzę katecheta, która przydaje się w codziennej posłudze katechetycznej czy w szeroko rozumianej edukacji religijnej.

Badania podejmowane przez dr Anetę Rayzacher-Majewską, zaprezentowane w opublikowanych tekstach, wnoszą niezaprzeczalny wkład w rozwój katechetycznej myśli naukowej. Pragnę podkreślić, że w tych różnorodnych publikacjach Habilitantki dostrzegam umiejętne rozczytywanie „znaków czasu” w Kościele i w świecie, a także konsekwentne wykorzystywanie dotychczasowych osiągnięć w katechetyce i umiejętne wiązanie ich z praktyką katechetyczną. Można powiedzieć, że są one podstawą głównego osiągnięcia naukowego czyli monografii wcześniej omówionej.

Do dorobku naukowo-badawczego i organizacyjnego pani dr A. Rayzacher-Majewskiej należy również zaliczyć:

- ekspertyzy pakietów edukacyjnych do nauczania religii w szkole wykonane na zlecenie Komisji Wychowania Katolickiego Konferencji Episkopatu Polski;
- liczne wystąpienia na konferencjach naukowych, zarówno o zasięgu krajowym (33), jak i międzynarodowym (6) - wygłaszała referaty lub przewodniczyła sesji;
- czynny udział w komitetach organizacyjnych i naukowych konferencji krajowych lub międzynarodowych;

- szeroką działalność dydaktyczną; była promotorem i recenzentem prac magisterskich;
- opracowanie materiałów dydaktycznych do nauki religii i pomocy katechetycznych;
- działalność wychowawczą, prasową, radiową i telewizyjną;
- prowadzenie spotkań w ramach festiwali nauki dla dzieci i młodzieży;
- zaangażowanie na rzecz doskonalenia nauczycieli religii i formacji w obszarze praktyki katechetycznej;
- doświadczenie pracy w zespołach badawczych;
- kierowanie projektami badawczymi;
- uzyskanie licznych nagród i wyróżnień.

Reasumując, Habilitantka posiada znaczący dorobek naukowo-badawczy, dydaktyczny i organizacyjny. Jest osobą pracowitą i merytorycznie przygotowaną do samodzielnego uprawiania dziedziny naukowej w której się specjalizuje. Systematycznie rozwija się naukowo, doskonali swój warsztat pracy, a to z pewnością będzie sprzyjać dalszej działalności i aktywności akademickiej, katechetycznej oraz pogłębieniu refleksji naukowej.

5. Wniosek w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego

Analiza twórczości naukowej pani dr A. Rayzacher-Majewskiej wskazuje na duże osiągnięcia i rzetelność prowadzonych przez nią badań. Recenzowany dorobek naukowy, dydaktyczny i organizacyjny stanowi znaczny wkład w rozwój katechetyki i dyscyplinę: nauki teologiczne. Spełnia zatem wymagania, jakie ustawa przewiduje w postępowaniu o nadanie stopnia doktora habilitowanego (art. 219 ust 1 ustawy PSWiN). Dlatego stawiam wniosek o dopuszczenie pani dr Anety Rayzacher-Majewskiej do dalszych etapów postępowania habilitacyjnego.

Przemyśl, dnia 18.02.2024 roku

ks. dr hab. Waldemar Janiga